

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Z. J. (pôvodne P.)**, bývajúcej v N., proti odporcovi **R. P.**, bývajúcemu v N., zastúpenému JUDr. M. C., advokátkou so sídlom v N., **o rozvod manželstva a určenie práv a povinností rodičov k maloletým deťom E., nar. X. a Z., nar. X.**, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4 C 173/2011, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. apríla 2012, sp. zn. 19 Co 99/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom zo 7. novembra 2011, č.k. 4 C 173/2011-47, (v spojení s opravným uznesením z 30. januára 2012, č.k. 4 C 173/2011-57, ktorým súd opravil záhlavie rozhodnutia) manželstvo navrhovateľky a odporcu, uzatvorené dňa 28. februára X. v Novom Meste nad Váhom, zapísané v knihe manželstiev vo zväzku X., ročník X., na strane X., pod poradovým číslom X., rozviedol a maloleté deti E. a Z. P. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom určil, že zastupovať a spravovať majetok maloletých sú naďalej oprávnení obaja rodičia. Súd zároveň odporcu zaviazal prispievať na výživu maloletej E. sumou 110,- Eur mesačne a maloletej Z. sumou 90,- Eur mesačne k rukám navrhovateľky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, a určil rozsah stretávania sa odporcu s maloletými deťmi počas víkendov, letných, jarných a jesenných prázdnin a počas vianočných sviatkov s tým, že odporca maloleté deti vyzdvihne a odovzdá v bydlisku navrhovateľky. O náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníci na

náhradu právo nemajú. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na rozvod manželstva je dôvodný, nakoľko medzi manželmi existujú dlhodobšie rozpory, v dôsledku ktorých sa manželstvo postupne stalo nefunkčné. Obnovenie riadneho manželského spolužitia nemožno predpokladať aj vzhľadom k výraznému citovému odcudzeniu, preto manželstvo rozviedol. Pri rozhodovaní o zverení maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov vychádzal z toho, že poskytovaná starostlivosť zo strany navrhovateľky je vyhovujúca, preto maloleté deti za súhlasu oboch rodičov zveril do jej starostlivosti. Čo sa týka výšky výživného zo strany odporcu, súd ho považoval vzhľadom na potreby maloletých detí za primerané s poznámkou, že aj pri takto určenom výživnom sa na výžive detí bude musieť finančne podieľať navrhovateľka, nakoľko toto nepokryje všetky potreby maloletých detí predstavujúcich bývanie, stravu, ošatenie, školu, záujmy a podobne (bez mimoriadnych výdavkov). Na margo obrany odporcu spočívajúcej v poklese jeho zárobku z dôvodu jeho práceneschopnosti a nezamestnanosti súd poznamenal, že ju považuje za irelevantnú vzhľadom k odporcovej priaznivej finančnej situácii (úspory, nemocenská dávka, vyplatená odmena), ktorá mu plne umožňuje pravidelné platenie výživného vo výške 200,- Eur i dlhodobo. O stretávaní odporcu s maloletými deťmi súd rozhodol na základe zhody medzi účastníkmi, ku ktorej došlo v priebehu pojednávania, a o trovách konania rozhodol podľa § 144 O.s.p., v zmysle ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod manželstva.

Na odvolanie navrhovateľky (v časti týkajúcej sa úpravy styku odporcu s maloletými deťmi) i odporcu (v časti týkajúcej sa určenia výšky výživného na maloleté deti) Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 19. apríla 2012, sp. zn. 19 Co 99/2012, rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch potvrdil. Vec preskúmal v medziach podaných odvolaní v zmysle § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že dokazovanie bolo vykonané v dostatočnom rozsahu a v súlade s procesnými predpismi. S odôvodnením rozhodnutia sa (v rámci širšieho dovysvetlenia v oboch častiach) plne stotožnil poukazujúc na to, že okresný súd základné kritériá pre posúdenie výšky výživného ako schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu vyhodnotil správne. Takisto pri rozhodovaní o úprave styku okresný súd správne prihliadal na citový, rozumový a mravný rozvoj detí, navyše v tejto časti navrhovateľka (v konaní pred súdom prvého stupňa, ani v samotnom odvolaní) proti odporcovi neuviedla žiadne dôvody, pre ktoré by mal byť obmedzený vo svojich rodičovských právach, medzi ktoré patrí aj styk s deťmi. Súd preto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu (v časti týkajúcej sa rozsahu vyživovacej povinnosti) podal dovolanie odporca a žiadal, aby bol dovolacím súdom zmenený tak, že ho zaviazá na platenie výživného na maloleté deti v celkovej výške 130,- Eur, eventuálne rozsudok žiadal zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. Zároveň požiadal dovolací súd o odklad vykonateľnosti rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. Dovolanie odôvodnil dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., pričom inter alia uviedol, že jeho momentálne možnosti a schopnosti, kedy je nie vlastnou vinou nezamestnaný, mu ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho spravodlivo požadovať, neumožňujú platiť súdom určené výživné, preto rozhodnutia oboch súdov považuje za nesprávne a nespravodlivé. Dovolateľ má za to, že ak by sa bol krajský súd riadne oboznámil s obsahom odvolania a ostatnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a bol by sa riadil ustanoveniami zákona, nemohol by sa stotožniť s rozhodnutím súdu prvého stupňa a nerozhodol by spôsobom, akým rozhodol.

Navrhovateľka k dovolaniu podala vyjadrenie, v ktorom uviedla, že tvrdenia odporcu nie sú pravdivé a jeho nezamestnanosť je účelová. Právne posúdenie veci a vyhodnotenie dôkazov, a teda aj rozhodnutia oboch súdov, považuje za správne. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že dovolanie v tejto veci nie je prípustné.

Kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto

veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení otcovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení (§ 238 ods. 4 O.s.p.).

Nakoľko v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok, ktorý nielenže nevykazuje znaky ani jedného z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., ale proti ktorému ustanovenie § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie výslovne vylučuje (nakoľko sa ním rozhodlo o úprave styku s maloletými deťmi a o vyživovacej povinnosti rodiča, ktorých úprava je obsiahnutá v zákone o rodine), je nepochybné, že prípustnosť dovolania odporcu z § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené.

Súd v tejto súvislosti skúmal, či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom, a dospel k záveru, že konanie netrpí žiadnou z vymenovaných väd podľa § 237 O.s.p.

Vzhľadom na uvedené, teda že prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z § 238 O.s.p., a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerov hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková